Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1950. február 23. csütörtök. ARA 4 LEJ VII. ÉVFOLYAM, 45. SZÁM.

Dicső eredményeket hirdető felhivás

A Szovjetunió népei nagy ünnepre készülnek. A Bolsevik Párt és a nagy Sztálin köré szorosan felsorakozva, március 12-én megválasztják a képviselőket a Szovjetunió Legfelső Tanácsába.

A forradalmi harcban megedződött és a lenini-sztálini örökértékü tanításokon felépült Bolsevik Párt gyönyörü eredményekkel lép a választók elé. Ezek az eredmények azokat a hatalmas sikereket tükrözik, amelyeket a szovjet nép a Bolsevik Párt vezetésével a háboru utáni időszakban ért el és amelyekre jogos büszkeséggel tekint a Szovjetunió minden állampolgára. Ezeken az eredményeken keresztül a szovjet emberek megingathatatlan meggyőződése, hogy hazájuk további előrehaladása a kommunizmus felé vezető uton sikeres lesz. A szovjet emberek meggyőződtek az idők folyamán a Bolsevik Párt politikájának helyességéről, arról, hogy ez a politika megfelel a nép létfontosságu érdekeinek. Éppen ezért, a Kommunista Párt számit a választók bizalmára és támogatására, számit arra, hogy a választók egy emberként, egyhangulag azokat a jelölteket választják meg a Szovjetunió Legfelső Tanácsába, akiket a Kommunista Párt a pártonkivüliekkel együtt jelölt.

A jelöltek között ott találjuk a lakosság összes rétegeinek élenjáró képviselőit. A jelöltek között vannak az önfeláldozó munkájuk révén híressé vált munkások: a „Kalibr"-gyár kollektiv sztahanovista munkáját megszervező, Sztálin-díjjal kitüntetett Rosszijszkij mester, a déluráli vasutvonal kiváló mozdonyvezetője, Blinov, a taskenti textilkombinát sztahanovista szövőnője, Vizgalov és az ipar és közlekedés sok számos más ujitója, valamint a kimagasló szovjet tudósok, irók, müvészek és a közoktatásügy dolgozói.

A világ első szocialista államának hatalmas alapját a szovjet népek megingathatatlan szövetsége alkotja. Oroszok és ukránok, bjelorusszok és gruzinok, lettek és üzbégek, azerbajdzsánok és kazahok, türkmének és örmények, tadzsikok és esztek — a Szovjetunió összes népeit elszakíthatatlan barátság és kölcsönös testvéri segitség forrasztja egybe. A szovjet népek törhetetlen barátságának megszilárditásában elért nagy eredmények a Bolsevik Párt vezetésével jöttek létre. Ezt a testvéri barátságot továbbra is szilárditja a Bolsevik Párt.

A szovjet nép hazája élenjáró embereit ajánlotta jelölteknek, akik a nép bizalmát becsületes munkájukkal és a hazához való odaadásukkal érdemelték ki. Mindannyiukat a nagy Bolsevik Párt nevelte és tanitotta. A képviselőjelöltek jelölése ragyogóan mutatja, hogy milyen magas csucsra emelte a Szovjetunió a munka emberét, hogy milyen hatalmas alkotóerőt ébresztett fel a sokmilliós néptömegekben Lenin-Sztálin Pártja.

A választási felhivás leszögezi, hogy a Szovjetunió állhatatosan békére törekszik minden állammal, fáradhatatlanul küzd a békéért a háborus uszitók ellen. Ezzel a következetes lenini-sztálini külpolitikával a Szovjetunió megnyerte az egész világ dolgozóinak rokonszenvét és támogatását. A jelenlegi feladatot a Bolsevik Párt abban jelöli meg, hogy „továbbra is fáradhatatlanul küzd a nemzetközi együttmüködésért, a békéért az egész világon... hogy a béke mellett álló erők egységére támaszkodva" meghiusitsa az imperialista támadók terveit, lehetetlenné tegye a háborut.

A Szovjetunió népei uj, hatalmas felemelkedést értek el a szocialista gazdaság és kultura minden területén. „Összeomlottak az imperialisták reményei — hangzik a felhivás, — hogy a Szovjetunió, amely hatalmas áldozatokat hozott az emberiség ellensége, a fasizmus elleni győzelem érdekében, nem tud majd megbirkózni a háboruutáni épités nehézségeivel." A Bolsevik Párt sikeresen irányitja a Szovjetunió népeit a kommunista társadalmi rend felépitéséért folytatott harcban. Ebben a harcban a Bolsevik Párt azért tudta elérni világraszóló sikereit, mert a szovjet emberek millióinak épitő tevékenységére támaszkodva, fáradhatatlanul erősitette a kapcsolatokat a tömegekkel, állandóan hallgatott a tömegek szavára és magáévá tette a tömegek alkotó kezdeményezését.

Összehasonlithatatlan a kommunizmust épitő Szovjetunió választási előkészülete a kapitalista és imperialista államok választási hadjáratával. Mig a Szovjetunióban a választások a legnagyobb szabadságban folynak, — mert a választók részére nem áll fenn semmiféle erkölcsi és anyagi akadály — addig a tőkés államokban, ahol több párt harcol a mandátumokért, a Kommunista Pártok kivételével a választási felhivás hazugságokkal és ámitással teli röpirat, amely a polgárság és a kizsákmányoló osztályok érdekeit tartja szem előtt, a választások pedig a legszörnyübb terror közepette folynak le. Az angol munkáspárt például a „Győzzünk közös erővel" cimü választási felhivásában állást foglal az Atlanti-szerződés mellett, vagyis nyiltan kimondja, hogy folytatni akarja a háboru előkészitésének támadó politikáját. A Bolsevik Párt a nagy Sztálin vezetésével a tartós békéért harcol. A dicső Szovjet Hadsereg azonban, amely a sztálini korszak legyőzhetetlen hadserege, félelmetes figyelmeztetést jelent a támadók és a világuralomra törekvők számára. A Bolsevik Párt feladatául tüzte maga elé, hogy Lenin és Sztálin utmutatásait követve, szüntelenül erősiti a Szovjetunió fegyveres erőit.

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa választásainak előkészülete a nép egész ereje mozgósitásának légkörében történik a kommunizmus épitése történelmi feladatának megoldására. A választások tiszteletére megindult és az egész népet átfogó szocialista munkaverseny nap mint nap uj és uj sikereket hoz. A Szovjetunió népei a Bolsevik Párt egész tevékenységéből szüntelenül látják, hogy a Párt politikája helyes és ez a politika megfelel a nép létfontosságu érdekeinek. Ezért valamennyi dolgozó egy emberként jelenik majd meg a választó urnák előtt és a nép jelöltjeire szavaz, mert helyesli a Bolsevik Párt bölcs politikáját, amely a nagy Sztálin vezetésével a szovjet rendszer életének alapját jelenti.

(gy. d.)

Kolozsvár dolgozói lelkesedéssel választják meg a békevédelmi harci bizottságokat

Kolozsváron éppúgy, mint az ország minden részében a hétfői napon harci megbeszélésre gyültek össze a dolgozók tizezrei. „Békét akarunk" jelszóval csatlakoznak a világ 800 millióinyi dolgozójának békeharcához. Mindenütt békevédelmi harci bizottságokat választanak. A dolgozók a gyűléseken vállalták, hogy minden erejükkel támogatják a bizottságok munkáját. A Terv túlszárnyalásáért dolgoznak. Felvilágositanak másokat is, hogy minden erejükkel csatlakozzanak ahhoz a béketáborhoz, amelynek élén a hatalmas Szovjetunió küzd az imperialisták gonosz mesterkedései ellen.

„Több és jobb lábbelivel erősitsük meg a békét!"

KOLOZSVÁR. — A „Herbák János"-művek cipőgyárának hatalmas étkezőhelyiségét zsúfolásig töltötték meg kedden délután a cipőgyár dolgozói. A feldiszitett teremben a béke megvédésének lehetőségét és fontosságát tükröző feliratok hirdették, hogy sokszáz dolgozó azért gyűlt össze, hogy ünnepi hangulat közepette megválassza a cipőgyár békevédelmi harci bizottságát.

Már a gyűlés megnyitása előtt ütemesen zúgta a dolgozók sokasága:

— **Békét akarunk! Békét akarunk!**

A béke megvédésének elszánt harci megnyilvánulása mutatkozott a továbbiak folyamán is, amikor Gáspár András agitátor-felelős kifejtette a dolgozók előtt, hogy a békéért nemcsak szavakal, hanem tettekkel is sikra kell szállni.

— **Fokozni a munka termelékenységét, tulteljesiteni a tervet! Ezek azok az eszközök — mondotta az agitátorfelelős, — amelyekkel mi dolgozók szolgálatot tehetünk a béke ügyének és méltó választ adhatunk az uj háborura uszitó, az otthonainkat szétrombolni igyekvő és az életünkre törő angol-amerikai imperialistáknak.**

A Herbák János-müvek cipőgyárának dolgozói ismerik a feladatukat, tudják hol a helyük és mit tehetnek a béke megvédéséért. Ezt bizonyitja a szabászat I. és szabászat II. felhivása, melyek „Több és jobb lábbelivel erősitsük meg a békét!" jelszóval május 1. tiszteletére szocialista versenyre hivták a varrodát, a készbőrraktárt, a nyersbőrosztályt, az előkészitőt, az élezőt, a személyzeti káderosztályt, a propaganda irodát, a beszerzési osztályt, a kantint és az orvosi rendelőt.

A béke gondolata világitott a teremben és a több mint 20 felszólaló tett a béke mellett hitet.

— **A lövészárkokban csak titokban gondolhattam a békére** — mondotta az egyik dolgozó —, **s lopva levelezhettem csak családommal, mert leveleimnek minden betüje a béke után áhitozott.**

— Két szemem világával fizettem meg az imperialisták gaz terveit és a kapitalista nyereségvágyat — vádolta a háborus uszitókat a cipőgyár vak dolgozója.

— **Munkánkkal, s ha kell fegyverrel a kezünkben, védjük meg szabadságunkat és gyermekeink jövőjét** — fogadta meg a nők nevében az egyik munkásnő.

A békét megvédeni és a tervet tulteljesiteni! Ez volt a cipőgyári dolgozók keddi nagygyülésének alapgondolata. S ennek megfelelően tömeges, de konkrét munkavállalások hangzottak el az egyes osztályok részéről. Munkájukkal védik meg a békét a dolgozók, s ebben a harcban egységesen sorakoztak fel a munkások, a technikusok és a mérnökök. S ebben a harcban segiti őket a szakszervezet és utat mutat számunkra a Román Munkáspárt.

A Herbák János-művek cipőgyárának dolgozói kemény sziklaként állnak a béke védelmi vonalában.

Szocialista munkaversenyek szervezésével a békéért

Délután négy az óra. Az üzemekből a munkások tömegei munkahelyükről a gyülésterme k felé mennek. Az „Armatura" dolgozói a RMP IV. kerületi székházának nagytermében gyülekeznek. Az érkezőket az üzem énekkara fogadja. „Száll a dal . . ." énekli a dalárda és megelevenedik a hallgatók előtt a béke nagy vezérének Sztálin elvtársnak alakja. Uj dal kél az ajkakról . . . „a gyár a föld ezernyi kincsét dolgozóknak osztja szét" Népköztársaságunk vezető ereje a RMP. Ünnepnap itt a munka napja, uj ország épül itt milliók hazája . . ." száll tovább az ének. Lelkes arcokat látunk, szemekben ég a láng. A lelkesedés percről-percre nő. Harci megbeszélésre hivták össze a dolgozókat. Sorakozó a béke mellé. Ezt hangsulyozza **Kovács Jánosné**, aki az „Armatura" dolgozóinak békegyülését megnyitja. Az egybegyülteknek harci napja a mai. Ezt mondják hozzászólásukban **Katz Aladár, Vajda András, Kis Zoltán, Gáspár Ernő, Vajda Dezső** és még számosan azok, akik a multban a béke harcos katonái voltak, azok maradnak a jövőben is. A békét azonban nemcsak akarják, hanem azért munkát vállalnak. Ezt igazolja **Priszter** felszólalása, amikor szocialista munkaversenyre hivta ki a csiszoló osztály összes dolgozói nevében a lakatos osztály dolgozóit. A harcos kiállásból az ifjak is kiveszik részüket. **Bokor**, az üzem II. brigádjának nevében igéretet tett, hogy az 1950 évi tervet idő előtt befejezik. **Malek Sándor** az I. szánu ifjusági brigád nevében kihivta a II. brigádot és vállalta, hogy normájukat 55 százalékkal fogják tulszárnyalni naponta. A dolgozók igéretet tettek, hogy a békemozgalmat nemcsak soraik között, hanem a munkahelyen tul is megszervezik. Erre tett fogadalmat **Kászonyi Gáspár, Dumitrescu Constantin, Gáspár Jenő, Szőke Károly.**

A lelkesedés fokról-fokra emelkedett és a tömeg ütemesen tüntetett a Szovjetunió, Sztálin elvtárs a béketábor vezetője, a RMP mellett.

*

Kolozsvár több üzemében is harci nap volt a mai. A grafikai üzemek dolgozói a December 30-utcai Grafikai Szakszervezetbe gyülekeztek. **Hazi Teodor** ismertette a gyülés jelentőségét és a békevédelmi harci bizottságok feladatait. A békebizottság tagjai közé a béke legharcosabb dolgozóit választották be. **Szilágyi György** munkás a többiek nevében igérte, hogy a RMP és a kormány által belőjük helyezett bizalmat munkaeredményekkel fogják viszonozni és ezzel védik a békét is.

A RMP intézmények alapszervezetinek székházában a város sajtójának dolgozói gyültek össze. A békebizottság tagjai közé a béke ügyének legharcosabbjait választották. A lapok dolgozói — lapárusitók, kiadóhivatalok tisztviselői és ujságirók — cselekvő és szervezett harcosai akarnak lenni a béke védelmének. Erről tettek tanuságot a felszólalók. Majd megválasztották a békevédelmi harci bizottság tagjait, amelynek elnöke **Bratu Elias** a „Lupta Ardealului" munkatársa és titkára pedig **Kovács-né Ferencz Erzsébet** a „Dolgozó Nő" munkatársa lettek.

A Román Munkáspárt kiadásában rövidesen megjelenik magyar nyelven:

Joszif Visszarionovics SZTÁLIN

Rövid életrajz

Munkavállalásokkal fogadják a falvak dolgozói a kultúrotthonok első országos kongresszusát

Néhány nap választ még el a kultúrotthonok első országos kongresszusától. A kultúrotthonok nagy része lázasan készülődik, hogy kultúrforradalmunk e jelentős állomását, a békéért folyó küzdelem, a békés építő akarat újabb nagyszerű megnyilvánulását méltóan fogadják. Munkavállalások hangzanak el a kongresszus tiszteletére. Az országos ünepség alkalmul szolgál arra, hogy az összes kultúrotthonok munkájukat tartalmasabbá, tökéletesebbé tegyék.

A bánffyhunyadi kultúrotthon például, amely a közelmultban több jogos kritikát kapott, szétforgácsolódó, magábazárkozó munkamódszere miatt, a kongresszus tiszteletére élénk tevékenységbe kezdett. Új helyiségbe költözött, melynek hét terme biztositja a jó munkamenet alapvető anyagi feltételét.

A kultúrotthon vezetősége gondoskodott a könyvtár megfelelő népszerűsitéséről. Ez a könyvtár nemrégiben csak elméletileg létezett. A gyakorlatban szinte senki nem használta. Most a könyvtáros az IMSz támogatásával brigádot alakitott, amely házról-házra járva osztja ki a könyveket. Ezzel a módszerrel 330 könyvet juttattak a dolgozó földművesek kezébe. Számos könyvet osztottak szét a 23 olvasókör lektorának s a tanítóknak a segítségével is. A könyvtáros minden alkalmat felhasznál a könyvek terjesztésére. Könyveket visz a különböző próbákra, felkelti az érdeklődést. Ilyenformán a könyvtár megy el az olvasóhoz. Az olvasási igény s az érdeklődés felkeltése után pedig maguk a dolgozók fogják tömegesen felkeresni a könyvtárat. A könyvtári munka megszervezésén kivül Bánffyhunyadon megindították az első irodalmi olvasókört is. Solochov nagyszerű művét, az „Új barázdát szánt az eke" cimű regényt dolgozzák fel. Tervbevették az „Igy edződött az acél", a „Fergeteg" és más kiváló regények feldolgozását. Ugyanakkor a bánffyhunyadi járás 10 más községében beindítják az irodalmi olvasókört.

A kalotaszentkirályi kultúrotthon saját erejéből rádiókészüléket szerzett be a kongresszus tiszteletére. Megszervezték a hetenkénti kétszeri közös rádióhallgatást. Bikalon vállalták az irodalmi kör megszervezését, Nádason megkezdték a kő kitermelését a kultúrotthon felépítésére. A kérdést a helyi pártszervezet gyűlésén dolgozták fel — másnap pedig 8 dolgozó földműves, minden előzetes bejelentés nélkül nekiállt ennek a munkának. A kalotai kultúrotthon vezetősége a munkamenet megjavitására azt vállalta, hogy a jövőben pontosan beküldi a jelentést és idejében kifüggeszti a grafikonokat és az otthon órarendjét. Más kultúrotthonok a rendezvények számának felemelését, a tömegek nagyobb mozgósitását, számtalan más feladatot vállaltak.

A kongresszus iránti lelkesültség kell eltöltse azoknak a kultúrotthonoknak a vezetőségét is, amelyek mindezideig nem tudtak lépést tartani az állandóan szaporodó feladatokkal. Az ilyen kultúrotthonok, bár utóbb szintén fejlődtek, nagyrészt azonban még mindig az események után kullognak. Így például a hódosfalvi kultúrotthon vezetői ölbetett kézzel tűrik, hogy a reakció befolyásolhassa a dolgozó földműveseket. Magyarköblös község kultúrotthona úgy az országos versenyt, mint a kultúrotthonok első országos kongresszusát bizonyos nemtörődömséggel, közönyösséggel fogadta. A kultúrotthon vezetői nem végeztek olyan felvilágositó munkát, hogy a kultúresemények állandóan foglalkoztassák a dolgozó földműveseket, hogy a falu dolgozói mélyen megértsék és átérezzék, hogy úgy a versenyek, mint a kongresszus jólétük, műveltségük emelkedésének az eszköze, a béke megvédésének az eszköze.

Az idő egyre sürgetőbbé válik. A tavaszi mezőgazdasági munkák megindulásával a roszszul megszervezett kultúrotthont kullogásra ítéli. Éppen ezért, minden kultúrotthonnak meg kell ragadnia ezt a kiváló alkalmat — a kultúrotthonok első országos kongresszusát, — hogy olyan munkát fejtsen ki, mely méltó kultúrforradalmunk e nagyszerű eredményéhez. Olyan munkát, amilyent kultúrotthonaink nagy része el is végez. (o. l.)

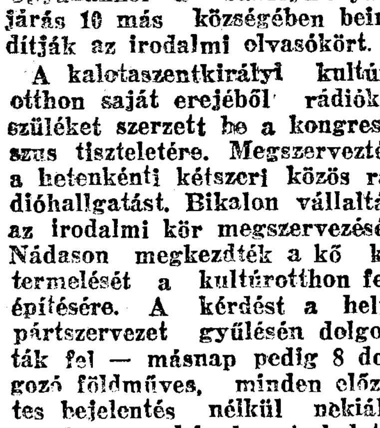

Esti tanfolyamok eredményei Tordán

Keményebben küzdenek a sovinizmus ellen, s a béke megszilárditásáért

A MNSz tordamegyei szervezete esti tanfolyamot szervezett. A tanfolyamot nagy körültekintéssel inditották meg. Jó munkát végeztek a szervezés terén az utcafelelősök s a városi szervezet közművelődési bizottságának kollektivája. A szervezési munkában különösen kitűntek **Fóris Árpádné, Krizbai Sámuel, Tőkés Lili, Székely Judit** és **Farkas Béla**. Előadások tartására is vállalkoztak, hogy ezzel is hozzájáruljanak az osztályellenséggel szembeni küzdelemhez s a béke megszilárditásához. Vállalkoztak arra, hogy ellátogatnak a környező falvak helyi szervezeteihez és segitséget nyujtanak a falusi dolgozók politikai nevelésében. Mindenekelőtt az utcafelelősöknek nyujtanak megfelelő oktatást, majd együttesen felkeresik a tagokat felvilágositás céljából. Munkájuk eredménye is látszik. Az utcafelelősök közül többen ennek hatására szólalnak fel a gyűléseken, boncolgatják a felvetett kérdéseket.

A politikai nevelés folytán Tordán eredményesebb küzdelmet folytatnak a sovinizmus ellen. A MNSz helyi szervezete a multban nagy hiányosságokkal küzdött ebben a tekintetben. A sovinizmus elleni küzdelem vagy csak szólamszerűen jelentkezett, vagy pedig azt várták, hogy magától tünjék el a nemzeti gyülölet. Ezen a téren — a politikai nevelés folytán s a Román Munkáspárt tordamegyei vezetőségének hathatós támogatásával — ma már komolyabb munkát fejtenek ki.

A tanfolyam résztvevői és az utcafelelősök minden alkalmat felhasználnak, hogy a nacionalista jellegű elszigetelődést felszámolják. Népszerűsitik a helybeli népi atheneumok munkáját, mely az együttélő nemzetiségek testvéri megbékélésének hathatós eszköze.

*

21 MUNKÁS HALLGATÓ AZ IDEOLÓGIAI TANFOLYAMON RÓNASZÉKEN

A Magyar Népi Szövetség rónaszéki szervezete február 1-én ünnepélyesen nyitotta meg esti ideológiai tanfolyamát. A tanfolyamnak 21 hallgatója van. Mindanynyian munkások. Az első előadás az osztály és az osztályharc történetéről szólt, a következő alkalommal szeminárium keretében dolgozták fel a kérdést.

FELKÉSZÜLTEN VIVJÁK AZ OSZTÁLYHARCOT MAGYARLÓNÁN

A Román Munkáspárt magyarlónai szervezetének kezdeményezésére és támogatásával esti tanfolyam nyilt a község szegény- és középparasztjai részére. A dolgozó földmüvesek örömmel fogadták a tanfolyamot. Tanulással akarják kifejezni hálájukat a Román Munkáspárt iránt. Az ünnepélyes megnyitón Barazsuj Márton dolgozó földmüves többek között ezeket mondotta:

— Tudom, hogy községünkben milyen fontos az uj káderek nevelése. hiszen csak felkészülten tudjuk vivni az osztályharcot, előmozditva ezáltal a mezőgazdaság szocialista átalakitását. Előadóink segitségével mindent el fogunk követni, hogy az esti tanfolyamot minél eredményesebben fejezzük be.

SOKAN JELENTKEZTEK RETTEGEN

A MNSz szamosmegyei szervezete megindította Rettegen a második esti tanfolyamot. Az esti tanfolyamra nagyobb volt a jelentkezők száma, mint amennyit fel lehetett venni. A tanfolyamon hetenként kétszer tartanak előadást, brosurákat osztanak ki, melyből a részvevők felkészülnek a szemináriumokra. Az előadásokat többnyire a megyei szervezet kiküldöttei tartják, jól felkészülten, ugy, hogy meg tudják fogni a hallgatóság érdeklődését s az anyagot meg tudják értetni.

PERCNYI PONTOSSÁGGAL JÁRTAK AZ ELŐADÁSOKRA GYALUBAN

A Magyar Népi Szövetség gyalui szervezetének esti tanfolyama február 10-én ért véget. A tanfolyamnak 18 rendes hallgatója volt. A tanfolyam vezetőjének, **Iszali Alber** tanitónak sikerült elérnie, hogy hallgatók percnyi pontossággal jájanak az előadásokra. A dolgo földmüvesek felszólalásaiból k tünt, hogy milyen örömmel jártak milyen sokat tanultak a tanfoly mon. Lajosi János és Orbán István hallgatók felszólalásaikban kérték tanfolyam megismétlését. A tanf lyam hallgatói közül pontosságukk tüntek ki **Krasznai János, Szabó Jó**zsef és Borbély Márton dolgozó föld müvesek.

TOVÁBB KÉPEZIK MAGUKA MIRISZLÓN

Január 26-án fejeződött be Miris lón az esti ideológiai tanfolyam. tanfolyamnak 25 rendes tagja vol Eleinte a tagok között gyakori vo a kérés. Lassanként azonban ezt került felszámolni. Az utolsó müsorral egybekötött — szemināri mon kiemelték a tanfolyam munk jában kitünt hallgatókat. Ezek Szabó András, **Tálas Mihály, Borbély Z**ltán, **Gáspár Sándor** és **Sipos Jáno** A tanfolyam hallgatói ezalkalomm megigérték, hogy a megkezdett utc haladnak tovább, képezik magukat

KÖSZÖNET A ROMÁN MUNKÁSPÁRTNAK

Várfalván február 4-én fejezték b az esti tanfolyamot. Az ünnepély bezárón jelen voltak a MNSz m gyei és járási kiküldöttei. Nemcsa a hallgatók, hanem hozzátartozóik résztvettek az utolsó szemináriumo A hallgatók között **Létai Károl Domokos** Miklós, **Váradi** Sándo Vagyas Ferenc, **Biró János** és **Na** Sándor tett tanuságot arról, hog mennyit tanult a tanfolyamon. Eg ben pedig köszönetet mondtak a R mán Munkáspártnak s a MNSz v zetőségének, hogy lehetővé tett számukra a tanulást.

(Kovrig Gergely, Gábor Arank Sztankovszky Vencel, Borbé István, Páll Edith, Becze L jos levele és tudósitása nyomán

Szerzői est a Magyar Müvészeti Intézetben

A Magyar Müvészet Intézet febru 24-én, péntek este 8 órakor, diszte mében zeneszerző tanárainak szerz estjét tartja. A hangverseny müs rán Eisikovits Mihály, Jodál Gáb és Jagamos János ének- és hangsze szerzeményei szerepelnek. A Müv szeti Intézet ezzel is bizonyitani k vánja, hogy alkotó és előadó müv szei cselekvő rést vesnek uj kult ránk kialakitásában.

A szerzői est összefoglaló beszám ló arról a munkáról, melyet a I tézet zeneszerző tanárai az utób években végeztek. Városunk zen kedvelő közönsége nagy érdeklődé sel várja a hangversenyt, mely hat uj szerzemény kerül először b mutatásra. Közreműködnek: Balo Ferenc (brácsa), Goia Ioan (klariné Sigmond Márta (ének), Szabó Gé és Ütő Mária (zongora), Török Bé (fuvola), Zsurka Péter (hegedü). B lépésre jogosító müsorok az Intéz titkárságánál szerezhetők be.

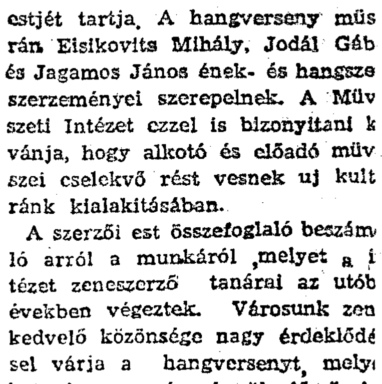

BÉKÉSY ANDRÁS:

A CSODÁLATOS MISKAPIPA

(ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ KIADÁSA, BUKAREST)

A népmese valamikor a falusi dolgozó nép, a nagyobbrészt irástudatlan jobbágyság szellemi tápláléka volt. A könyv, az ujság, a rádió elterjedésével, a mese mindinkább kiszorult a felnöttek közül. Ma már ez a müfaj akár irók fantáziájában kél életre, akár a népmesék szájrólszájra örökölt hagyományait gyüjtik össze és fektetik papirra, mindenképpen a gyermekeknek szól. A mese célja hármas: nevelő, ismeretterjesztő és mulattató. Elemein keresztül a gyermek előkészül az életre, fokrólfokra megismeri környező társadalmunkat, a barátokat, a szövetségeseket, de ugyanakkor rádöbben a sötétség erőire, felismeri a belső és külső ellenségeket is.

De nem minden régi mese nevelő jellegü. Vannak népmesék, amelyekben az elnyomott, a kizsarolt nép az akkori rut valóságból a megszépitő mesevilágba menekült. Ezek azok a történetek, amelyekben a világgá ment zsellérfiu a végén, valamilyen próba, bátor tett végrehajtása után „megnyerte a királykány kezét" és „révbe ért". Az ilyen tipusu mese meghamisitja, elkeni a valóságot. A kizsákmányoló társadalomban ugyanis a szolgalegény nem nyerte meg a királykányt, hanem elmerült a nyomorban. Az ilyen álommesék tehát nem alkalmasak gyermeknevelésre. Vannak a népmeséknek más csoportjai is, például az olyanok, amelyekben a szegény ember megmutatja a benne rejlő népi erőket és tuljár a gazdag korcsmáros, a kulák, a földbirtokos, a nagyhasu pénzes polgár eszén. Az ilyen mesék a valóságot tükrözik. A gyermek mulat rajtuk, tanul belőlük, ismereteit gyarapitja. Van a meséknek egy harmadik fajtája, az, amely a történeten keresztül rossz tulajdonságokat figuráz ki; ezek a mesék is nevelő jellegüek.

Mindezeket előre kellett bocsátanunk. Békésy András most megjelent érmelléki mesékkel kapcsolatban, amelyeket „A csodálatos miskapipa" cimen az Állami Könyvkiadó adott ki. A mesék érdekesek, fordulatosak, stilusuk színes és jellegzetesen érmelléki. Ami a mesék tartalmát illeti, nagyjából megfelelnek a fenti követelményeknek. Az „Ördög István" cimü történet például kitünően figurázza ki, nemcsak a földesurat, de a kulákot is. „A róka, a kolbász, meg a bot" a kizsákmányoló korcsmáros üzelmeit fedi fel mulattató gyermektörténet formájában. „A csodálatos miskapipa" a hatalmasoknak hizelgő hazug jellemét leleplezi, ugyanakkor azonban a zsarnokot is a valóságnak megfelelően festi le. „A jámbor úr és a balga szolgá"-ban, a „Sulyom Peti"-ben, a szolgalegény visszaadja falusi munkaadójának a kölcsönt és tuljár az eszén. Mindkét mese a jobbágykorszak emlékeit viseli magán, de a mai osztályharcos falusi időszakra is vonatkoztatható. „Rossz Matykó", s a „Szegény ember és a naplopó", a lustaságot gunyolják ki. Utóbbi történet kitünő szellemi táplálék gyermekeknek a babona ellen is. A „Derék Jankó meg a kenyér" cimü történet a szorgalmat dicsöiti, „Hanyathomlok Gergely" a nagygazda urhatnámságát és fösvénységét mutatja meg és gunyolja ki.

Ennyit a szép mesék erényeiről. Most néhány mese ideológiai fogyatékosságaira kell rámutatnunk: „Az erős legény meg a napnál szebb királyleány", felfedi ugyan a király gonoszságát és a szegényember derékségét, de a mese megalkuvón, nem a valóságnak megfelelően végződik. A szegénylegény legyőz minden rosszakaratot és cselszövényt és megkapja a királyleány kezét. Ez a mese az osztályból való kimenekülés vágya. A „Hanyathomlok Gergely" cimü mesében a 100 aranyat a szegényember kapja meg. Ez sem nagyon valósághü megoldás.

Békésy Andrásnak azt ajánljuk, hogy fenti szempontokat figyelembevéve, gyüjtse tovább az érmelléki meséket, esetleg: ugyanilyen, gyermekeknek való, szép, élénk költői stilusban írjon eredeti, mai világról szóló, mai gyermekek lelkét formáló meséket is.

SZILÁGYI ANDRÁS

Amerikai kémszervezetek részére dolgozott a magyarországi Geiger Imre és bandája

BUDAPEST. — (Agerpres.) A Tass jelenti: Geiger Imre és kémbandájának büntető főtárgyalása február 17-én, pénteken a vádirat felolvasásával kezdődött meg.

A vádirat rámutat arra, hogy Geiger Imre vádlott 1924-től kezdve állott az **International Telephone and Telegraph Corporation (ITT)** és az **International Standard Electric Corporation (ISEC)** érdekeltséghez tartozott budapesti Standard-gyár alkalmazásában. A felszabadulás után a gyár vezérigazgatója lett és a vállalatnál **működő amerikai kereskedelmi megbizottak: Ogilvie, Ingauer, Pinckney, Vogeler és Sanders** részére kémkedett. A konszern vezetői 1947-ben magukhoz rendelték az Egyesült Államokba **F. T. Caldwell**, a konszern egyik newyorki vezetője, Geiger saját vallomása szerint, pontos utasításokat adott neki a szabotázsra és a kémmunkára. Geiger Imre végrehajtotta a kapott utasításokat és a gyárban kémtevékenységet folytatva, az amerikai megbizottaknak egy sor, a nyomozati vallomásban részletezett fontos államtitkot és adatot juttatott. Tehát az amerikai kémszolgálat ügynöke volt. **Ezáltal a magyar állam fontos gazdasági és nemzetközi érdekeit sulyosan veszélyeztető titkot kikémlelt és idegen állam ügynökeinek tudomására hozott.**

Geiger Imre a gyár vezetésében végrehajtotta a kapott kém- és szabotázs-utasításokat, amelyeket Caldwellen kivül a gyárban gazdasági ellenőrként szerepló amerikai kémek, majd a konszern alkalmilag Budapestre jött vezetői: **Behn** USA-ezredes, **Scudder** és mások ujabb rendelkezésekkel egészitették ki.

Geiger büncselekményével a magyar népgazdaságnak sokmillió forint összegü kárt okozott és sulyosan sértette a tervgazdálkodás érdekeit

Radó Zoltán az angol és amerikai kémszervezetek ügynöke

Radó Zoltán vádlott, *a második világháboru előtt Angliában élt, ahol az angol kémszolgálat 1945-ben beszervezte és arra utasitotta, hogy utazzék Magyarországra s az ország politikai és gazdasági helyzetéről küldjön kémjelentéseket.* Utasitották, hogy Budapesten keresse fel az angol követség egy tisztviselőjét. A kapott utasításokat végrehajtva, felvette a kapcsolatot a követségi tisztviselővel, kémjelentéseit átadta neki, vagy a Budapesten tartózkodó összekötők utján küldötte rendszeres kémjelentéseit Londonba. *Mint az angol kémszolgálat ügynökét, Vogeler beszervezte az amerikai kémszolgálat részére is* és ezután a Vogeler által kivánt kémadatokat is megszerezte és átadta. 1949 májusában az ISEC konszern Budapesten tartózkodó megbizottja, *Scudder, megigérte, hogyha fokozza kémtevékenységét és jól szolgálja érdekeiket, akkor kinevezik a budapesti Standard-gyár vezérigazgatójának és később valamelyik nyugateurópai vállalatuk élére helyezik.* Radó Zoltán az ajánlatot elfogadta és Vogeler részére még fokozottabban kémkedett. Radó Zoltán közhivatali állásánál fogva, tudomására jutott és a magyar állam fontos nemzetközi s gazdasági helyzetét érintő titkot idegen állammal közölt amivel az állam érdekét sulyosan veszélyeztette. Büncselekményeivel Radó Zoltán a magyar államnak 14 millió forint kárt okozott.

Vogeler ezredes a szakképzett kém

Vogeler Róbert vádlott 1942-től az amerikai kémszolgálat ügynöke. *Elvégezte a Federal Bureau of Investigation (FBI) kémiskolá.ját.* Kémkiképzésére tekintettel az USA vezérkarának jóváhagyásával kinevezték a keleteurópa Standard-érdekeltségek élére, bécsi központtal. Bécsbe utazása előtt a konszern egyik vezetője, *Behn,* USA-ezredes, a konszern vezetőségében lévő magasrangu amerikai tisztek egyike, *utasitotta, hogy mindenben álljon rendelkezésére a bécsi amerikai katonai kémszolgálatnak. Hogy ezt a feladatot jobban el tudja végezni, Vogelert ezredessé is kinevezték.* Ennek megfelelően Vogeler a saját működéséről a nyomozás során ezeket vallotta: *„En magam kiterjedt kémtevékenységet folytattam, egyrészt az alámrendelt ITT és ISEC vállalatok beosztottjain keresztül, másrészt erre a célra különlegesen kiválasztott ügynökök felhasználásával."*

A megszerzett titkos adatokat rendszeresen jelentésekbe foglalta és az Egyesült Államok kémszerveinek adta át. Ezeknek a kémszervezeteknek a működéséről a nyomozás során beismerte, hogy *a CIC és az ODI* (Office of Director of Intelligence) *számára kifejtett kémtevékenység folyamán felhasználta az amerikai követségek alkalmazottait és az itt tartózkodó amerikai állampolgárok egy részét.*

Magyarországi tevékenységét illetően beismerte, hogy a kapott utasításnak megfelelően, tevékenysége a következő volt.

1. *kémkedés politikai, gazdasági és katonai vonalon.* 2. *szabotázsakciók és kártevés a magyarországi Standard-vállalattal kapcsolatban.*

Vogeler Róbert USA-ezredes a budapesti Standard-gyár fasiszta-érzelmü vezetőiből és pénzes kalandorokból kémszervezetet épitett ki. Ide tartozott *Sanders* vádlott, az angol és amerikai kémszolgálat kettős ügynöke, *Geiger* Imre gyárigazgató, *Radó* Zoltán, a nehézipari minisztérium főosztályvezetője, *Dr. Blum* Erzsébet mérnök, „báró" *Dőry* Edina és még a nyomozati vallomásában megnevezettek, akiktől folyamatosan kapott kémadatokat. Megkapta azokat a kémjelentéseket, amelyeket Sanders az angol kémszolgálat részére küldött. *A megszerzett adatokat megbizóinak továbbitotta. A leleplezetés által fenyegetett kémeinek a megszöktetését lebonyolitotta*

Sanders vádlott kémiskolában tanult

Sanders Edgar vádlott, 1940-től tagja az angol kémszolgálatnak *1940 májusától augusztusig Sheelnessben, majd Winchesterben katonai kémiskolát végzett,* majd 1943 nyarán a Kairó melletti Helouan városában elvégzett egy ujabb angol katonai különleges hirszerző iskolát. Igy elméletileg és gyakorlatilag kiképzést nyert ügynökök beszervezésére, kémhálózat kiépitésére, titkos adatok megszerzésére és kémelháritásra. *A kémiskola elvégzése után a „Military Intelligence 5" és később más kémszervezetek beosztottjaként kémkedett Egyiptomban, Olaszországban és Ausztriában.* Budapesti tevékenységéről, amelyet, mint az angol katonai misszió tagja, folytatott, beismerte:

„En magam főleg katonai, de részben gazdasági hirszerzéssel foglalkoztam. Feladatom volt, kémkedni az országban a szovjet és magyar katonai alakulatok után, megállapitani létszámukat, elhelyezésüket, fegyvernemeiket, felszerelésüket, stb. Ezenkivül gazdasági és ipari kémanyagot gyüjtöttem. Kémtevékenységem leplezésére szinleg a háboru alatt Magyarországon eltünt angol katonák sirjainak felkutatásával foglalkoztam."

Sanders a megszerzett kémadatokat diplomáciai uton továbbitotta a bécsi kémközpontba. A békekötés után a Szövetséges Ellenőrző Bizottság megszünt. Ezért Sanderset, aki, mint e bizottság angol képviseletéhez beosztott százados működött, hazahivták Angliába, ahol felettesei utasitására leszerelt és kémkedésének folytatására kinevezték a budapesti Standard-müvek egyik vezetőjévé, bár az elektromosiparhoz egyáltalán nem értett.

Beismerte, hogy miután szolgálataiért az amerikai tényezők megfizették, részükre is kémtevékenységet folytatott. **Kiterjedt kémhálózatot szervezett meg, amelyhez többek között Geiger Imre, Domokos Kelemen, gyárigazgatók, dr. Justh István prépost-plébános, Vass Károly főispán, Scitovszky, volt horthysta belügyminiszter leánya: Marietta és mások tartoztak.** Ezektől megszerezte az angol és az Egyesült Államok kémszervezeteihez diplomáciai ut felhasználásával eljuttatta kémjelentéseiben azokat a titkos adatokat, amelyeket megtudott. **Azokat a kémeket, akiket leleplezetés fenyegetett dr. Justh István és mások segitségével külföldre szöktette.**

Ezáltal fontos gazdasági és nemzetközi érdekeket sulyosan veszélyeztető államtitkokat közhivatali állásának felhasználásával megszerzett és idegen állam hatóságának tudomására hozott.

DOMOKOS A BÉKÉS TERMELÉS MEGBÉNITÓJA

Domokos Kelemen vádlottat Geiger Imre, az amerikai kémszolgálat számára beszervezte Kilátásba helyezte, hogy megfizeti szolgálatait, ha segitségére lesz a kémkedésben. Domokos Kelemen vádlott elfogadta a megbizatást és **megszerezte a vezető bankok titkos számadatait. Ezenkivül átadta Geigernek számos gyár, az iparügyi minisztérium, a posta, a vasut bizalmas adatait.** Mindezt Geiger Imrén keresztül az amerikai kémszolgálathoz juttatta el.

Domokos Kelemen vádlott, mint a Standard-gyár igazgatója és ebben a minőségében a könyvelés és az anyag-beszerzés egyik intézője, Geiger Imrével egyetértve, **a kém- és szabotázstevékenység megfizetésére nagyösszegü pénzkintalásokat eszközölt.**

Meghamisitotta a gyár könyvelését és tevékenységével több millió forint kárt okozott a magyar népgazdaságnak.

JUSTH ISTVÁN VÁDLOTT VOLT FÖLDBIRTOKOS

Dr. Justh István vádlott, Fred Edward angol kém közvetitésével megismerkedett Sanders Edgar vádlottal. Sanders részére egyrészt maga szerzett meg titkos adatokat, másrészt felhasználva Vass Károly volt főispánt arra, hogy tőle megszerezze mindazt, amit Sandres megtudni kivánt, igy a bizalmasan kiadott főispáni utasításokat. **Adatokat szerzett meg és adott át katonai alakulatok balatonkörnyéki hadgyakorlatairól, balatonkörnyéki repülőterek pontos fekvéséről, befogadóképességéről és egyebekről. Segitségére volt Sanders vádlottnak azoknak a kémeknek a rejtegetésében, akiket leleplezetésük elől külföldre szöktetett.** A nyomozás során Justh beismerte: „Kémtevékenységemért Sanders anyagi támogatása jelentős volt számomra, mert egyik jelentősebb hirszerzésemet 3000 forinttal jutalmazta, majd a szöktetésben való közreműködésemért is 3000 forintot fizetett, de minden találkozásunkkor, amikor adatokat közöltem, fizetett 50—100—200 forintot."

Dőry Edina vádlottal kapcsolatban a vádirat megállapitja, hogy szüleinek **3400 holdas gazdaságát** a földreform során kisajátitották. Ezért, mint bármixernő vállalt állást. A bárban megismerkedett Vogeler Róbert USA-ezredessel, akivel közölte, hogy nővére, Kovács György, USA-alezredes felesége. Ezután Vogeler elmondta neki, hogy Budapesten kémtevékenységet folytat, majd felhasználva bizalmas kapcsolatukat, Vogeler beszervezte és azzal bizta meg, hogy részére titkos adatokat szedjen össze. **Dőry Edina végrehajtva Vogeler megbizatását, sorozatosan kémanyagot gyüjtött és adott át neki.**

A fővádlott beismerte bünösségét

A vádirat felolvasása után a budapesti büntetőtörvényszék különtanácsa a február 17-i tárgyaláson Geiger, Radó és Sanders vádlottakat hallgatta ki, akik **elismerték, hogy bünösek a vádiratban megjelölt valamennyi vádpontban.**

Geiger Imre vádlott elmondotta, hogy a háboru után *a budapesti Standard-gyár az amerikai hirszerzés bázisa volt.* Ez szolgáltatta azt a pénzforrást, amelyből az amerikai kém-, szabotázs- és egyéb romboló tevékenységükhöz szükséges anyagi eszközöket előteremtették. A Standard-gyár — mondotta Geiger — azért is értékes volt az amerikai hirszerzőknek, mivel lehetőséget nyujtott arra, hogy konszern-megbizottak cimén Magyarországra kémeket küldhessenek. *A budapesti konszern és az amerikai vezérkar, valamint az amerikai kémszolgálatok között szoros kapcsolat volt.* Elmondta, hogy a konszern vezetőinek nagyrésze magasrangu amerikai katonatiszt, így Harrison tábornok, az ITT elnöke, az ISEC konszern elnöke, Stone admirális és az európai ügyek legfőbb irányitója, Behn ezredes

A továbbiakban Geiger elmondja, hogy kémkedéséért *Behn ezredes megigérte: vezető gazdasági funkcióba helyezi, szükség esetén pedig külföldre szöktetí. Szökését Vogeler szervezte meg a bécsi amerikai követség segitségével, azonban a határ közelében elfogták.*

Sanders utasitására *Geiger szerezte meg az angol követség részére a Magyar Posta Vezérigazgatósága vezetőségének névsorát, majd a posta-, távíró- és távbeszélő hálózat térképét, majd később a Tungsram-, Orion- és Philips gyárakra vonatkozó kémadatokat.*

A szabotázs-cselekményekre vonatkozóan Geiger elmondja, hogy *az amerikaiak utasitása az volt, csökkenteni kell a gyár termelését.* Ezt ugy érte el, hogy mesterségesen csökkentette a munka termelékenységét, *az egyes műhelyekben leállásokat, várakozási időket szervezett meg, tudatosan hagyott kifogyni sürgős és fontos nyersanyagokat, meghamisitotta a terveket, szabotálta az ujitások, észszerüsitések alkalmazását, stb.*

Ugyancsak az amerikaiak utasitására szabotálták a Szovjetunióba menő szállitásokat és a Szovjetunióba szállitandó automataközpontokba pótanyagokat épitettek be, amelyek révén a központok élettartamát egyharmadára csökkentették. *Az automatakközpontokat ugy csomagoltatták, hogy azok nagyrésze az uton megrozsdásodott, használhatetlenné vált.*

RADÓ VÁDLOTT A TROCKISTÁK SEGITSÉGÉVEL KERÜLT KAPCSOLATBA AZ ANGOL KÉMSZERVEZETTEL

Radó Zoltán elmondotta, hogy Londonban tartózkodva, *összeköttetést tartott fenn a trockistákkal és ezen a réven került kapcsolatba az angol kémszolgálat ügynökeivel, akik beszervezték és 1945-ben Magyarországra küldték kémkedni.* Arra utasitották, hogy leplezze szovjetellenes és demokráciaellenes magatartását és lépjen be a Magyar Kommunista Pártba, hogy igy eredményesebben tudjon működni.

Radó Zoltán megerősitette Geigernek a népi demokráciák felé irányuló szállitásokról tett vallomását. Nemcsak az exportszállitások határidejét nem tartották be, hanem több esetben *hibás berendezéseket is szállitottak.*

Igy például a Román Népköztársaságnak szállitott telefonközpontokba szándékosan hibás keresőgépeket szereltek be, a szófiai nagyadóban pedig a Standard egy egyenirányitó berendezést alulméretezett. Emiatt ez kiégett, ugyhogy *a szófiai nagyadó ma sem tud teljes kapacitással dolgozni.*

A VÁDLOTTAK A LEGSÚLYOSABBAN VESZÉLYEZTETTÉK A MAGYAR NÉPGAZDASÁGOT

Szombaton került sor Vogeler, Domokos, Justh és Dőry Edina vádlottak kihallgatására. Vogeler Robert vádlott beismerte bünösségét, majd részletesen vallott kém- és szabotázstevékenységéről. Elmondja, hogy az amerikajaknak az volt az utasitásuk, hogy a Standard-konszern képviselői **ne engedjék meg a népi demokráciákban lévő leányvállalatok fejlesztését.** Vogelernek tudomása van arról, hogy **a többi népi demokratikus országokban lévő amerikai érdekeltségü vállalatok is hasonló irányitást, hasonló kém- és szabotázsutasitásokat kaptak.**

Domokos, Justh és Dőry Edina vádlottak vallomásai mindenben megerősitették a korábbi vallomásokat.

Hétfőn sor került a tanuvallomásokra, majd utána Alapy Gyula dr. népügyész mondotta el vádbeszédét.

ORSZÁGUNK minden tájáról

Tapasztalatcsere fokozza a termelést

Textiliparunk dolgozói teljes mértékben tisztában vannak azzal, hogy a munkások és az üzemek közötti tapasztalatcsere igen jelentős szerepet tölt be a termelékenység fokozásáért folyó küzdelemben. A Román Munkáspárt kezdeményezésére ma már szervezett formában történik az üzemek közötti tapasztalatcsere. Ennek keretében a Bukaresti „Industria Bumbacului A." üzem munkásai látogatást tettek a nagyvárad „Vasile Roaita" textilüzemben, hogy megismerjék a nagyváradiak munka módszerét és átadják tapasztalatiakat.

A tapasztalatcsere nagy jelentőségét bizonyitja, hogy már az első napon is több kisebb hibát küszöböltek ki, amelynek segitségével egy fonógép teljesitménye 10 kilóval volt nagyobb, mint a többi fonógépeké.

Négy milliós megtakaritás a vajdahunyadi vasgyárban

A vajdahunyadi vasgyárban a kohászok, acélöntők, az Esslingen- és Skoda-kazánok fűtői a fűtőanyag fogyasztásának csökkentésével jelentős összegü megtakaritásokat értek el. Január 27-ig a kohászok 3,321.721 lej értékű kokszot, az acélöntők 514.800 lej értékű nyersolajat, az Esslingen- és Skoda-kazánoknál dolgozók 412.500 lej értékű üzemanyagot, az üzem asztalosműhelyében pedig a „Gheorghe Apostol" munkatelepre készülő u barakkoknál 68.400 lej értékű gerendát és deszkát takaritottak meg.

Az 1950-es évben az eddig megtakaritott anyagok összértéke: 4 millió 320.421 lej.

„Ismerjük barátainkat, akik a békéért harcolnak...“

Bányász családból származom. Mint fiatal gyerek kerültem a bányába. A nagybányai tárnákban mint kizsákmányolt dolgoztam évekig. Ott kapcsolódtam be a munkásmozgalomba.

A háboru kezdetén Zsilvölgyére menekültem, a horthysta csendőrök elől. A felszabadulásig mindvégig küzdöttem a háboru ellen.

Ma békés körülmények között dolgozom a kolozsvári vasuti főműhelyekben és munkámmal közreműködöm a szocializmus épitésében.

Én is cselekvő harcosa vagyok a Szovjetunió vezette hatalmas béketábornak és a világ öntudatos dolgozóival együttes erővel küzdök a békéért. Ismerjük barátainkat, akik a békéért harcolnak és ismerjük ellenségeinket, a háborus uszitókat is. Látjuk az imperialisták mesterkedéseit és mi megvédjük a békét.

Ezért dolgozom s harcolok a termelés fokozásáért. Azért, hogy minél hamarább felépithessük országunkban is a szocializmust, mert ez számunkra nyugodt életet — a békét jelenti.

Rusu András
a kolozsvári vasuti főmühelyek dolgozója.

Nagyobb figyelmet a dolgozók egyéni olvasásának fokozására az IPEIL máramarosi fürészüzemében

MÁRAMAROS. — (Tudósitónktól.) Az IPEIL máramarosi fürészüzemében a közeljövőben három hónapos szakmai tanfolyamot szerveznek az ifjumunkások és a szakmailag kevésbbé képzett dolgozók szakmai ismeretkörének bővitéséért. A tanfolyam további célja: a szakképzett munkások számának növelése.

A máramarosszigeti és a megyei faipari üzemekben e pillanatban káderhiány érezhető. A három hónapos tanfolyam nagy ürt tölt be ezen a téren: számos gátarest, osztályozót és körfürészkezelőt képez ki az arra érdemes dolgozók közül.

Azok a dolgozók, akik eredményesen vizsgáznak, a tanfolyam befejezése után tovább folytathatják tanulmányaikat. Közülük emelik ki azokat, akik elvégzik a felsőfoku szakiskolát. A három hónapos tanfolyamon résztvevő hallgatók képességeinek megismerése lehetőséget nyujt arra, hogy uj technikusokat neveljenek a fafeldolgozó ipar számára.

A szakmai oktatás mellett nem feledkeznek meg a dolgozók politikai és kulturális neveléséről sem. Az üzemnek mintegy 280 kötetes könyvtára van, amelyet a dolgozók egyrésze szorgalmasan látogat. A többiek azonban nem forditanak elég gondot, hogy az egyéni olvasás fokozásával biztositsák politikai és kulturális önképzésüket. A szakszervezet feladata a pártszervezet irányitásával felvilágositani az olvasás fontosságáról azokat, akik ezt eddig elhanyagolták.

Az üzem dolgozói közül mintegy harminc irástudatlan. Ezeket sikerült felvilágositani az irás-olvasás szükségességéről. Március elején megszervezik a betüvető tanfolyamot, hogy véglegesen felszámolhassák az üzem keretén belül az irástudatlanságot.

Rövidesen gépkocsik szállitják haza és munkába a dési cementgyár dolgozóit

DÉS. — (Kiküldött munkatársunktól.) A dési cementgyárban a felszabadulás után s különösen tavaly a munkakörülmények szempontjából rengeteget javult a helyzet. Az eredmény azonban még nem kielégitő. A „Sovromconstructie“ elnevezésü gyár vezetőségének mindent el kell követnie, hogy a dolgozók jobb és egészségesebb körülmények között dolgozhassanak.

A munkaügyi minisztérium kiküldöttje legutóbb számbavette az eddigi megvalósitásokat és nyilvántartást készitett a gyár berendezésének jelenlegi hiányosságairól. Az ellenőrzés során észleltek alapján a minisztérium nagy pénzösszeget utal ki a szükséges védőberendezések elkészitésének költségeire. Ezt a munkát az üzem vezetőségének április 1-ig kell végrehajtania. Többek között a gyár minden osztályán mentőládát állitanak fel, átvizsgálják az elektromos huzalokat és ahol szükség mutatkozik, ott kijavitják, szijvédőket készitenek, a malmokhoz felvezető lépcsőket kijavitják és korlátokat készitenek. Az esztergályosok, köszörüsök és hegesztők körében felvilágositó munkát inditanak a védőszemüveg állandó és rendszeres használatának előnyeiről s a szemüveg mellőzésének hátrányairól és káros voltáról. Felülvizsgálják a különböző munkahelyeket és összeirják a dolgozók részére szükséges, különböző fajtáju munkaruhákat.

A gyár külső falait, — amelyek e pillanatban nem megfelelőek és hiányosak — felépitik, hogy a dolgozók télen zárt helyen és lehetőleg melegben dolgozhassanak. Rövidesen hozzákezdenek az öltöző elkészitéséhez is.

A gyár dolgozóinak nagyrésze a közeli falvakból jár munkába. Ez rengeteg időveszteséget jelent és csökkenti a dologozók erejét. Ezért beállitanak 3 gépkocsit s ezekkel rendszeresen szállitják a munkahelyre és haza a távollakó munkásokat.

KÖZLEMÉNYEK

SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK:

Február 20—február 26, hétfőtől szombatig.

1. számu állami gyógyszertár Szabadság-tér 34., 8. számu állami gyógyszertár Horea 47., 12. számu állami gyógyszertár Budai Nagy Antal 55.

IDŐJÁRÁS. Közép-Európát átmenetileg ujabb enyhe tengeri léghullám árasztotta el, szeles, helyenként csapadékos időjárást okozva. Az Északi-tengeren és Skandinávián át azonban élénk északi széllel hidegebb levegő tör a szárazföldre.

Várható időjárás ma, szerdán: Mérsékelt nyugati, majd élénkebb északnyugati szél, felhőátvonulások, főleg északon több helyen kisebb eső, futó eső. A hőmérséklet átmenetileg emelkedik. Holnap nyugat felől hőcsökkenés.

A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG KERESKEDELMI ÜGYOSZTÁLYA közli, hogy a belkereskedelmi minisztérium intézkedése alapján a vállalatok és üzemek ó személyzete, amennyiben eleget tesznek a 100. számu miniszteri rendeletnek, jogosultak ruházati jegyre, tekintet nélkül arra, hogy részesültek-e munkaruhában, vagy sem.

* KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS Mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk: Dranik Ferencné, szül. Roc Vilma temetésén megjelentek, ravatalára koszorut helyeztek és részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, köszönetet mond: A gyászoló család. 182

Egy értekezlet tanulsága:

Az ország tiz cementgyára közötti verseny eredményeit kiértékelték, de elmulasztották az uj versenyek meginditását

TORDA. — (Tudósitónktól.) A brassói, bukaresti, tordai, brăilai, cernavodai, comanici, fieni, azugai, dési és a guravaii cementgyárak igazgatói, technikusai, mérnökei, a minisztérium kiküldöttje és az épitőipari szakszervezet képviselője a napokban megbeszélésen vettek részt a tordai cementgyár kultúrtermében. Az országos értekezlet célja: a cementgyárak termelési kérdéseinek megvitatása. Több olyan műszaki problémát vettek bonckés alá az általános javitásokkal kapcsolatosan, amelyeknek a megvitatása rendkívül időszerű. Többek között az égetőkemencék javitásával kapcsolatos nehézségek kiküszöbölési módozatait tárgyalták. Mostanig a javitási idő két-három hétig is eltartott s ezalatt a termelés szünetelt. A tordai cementgyár technikusainak azonban sikerült újitásokkal ezt az időt 5 napra lecsökkenteni. Az így megtakarított idő alatt pedig több mint 100 tonna cementet termelhet a gyár.

A továbbiakban a munkaszervezés, a munkaerők elosztása és a gépi erők észszerű kihasználása lehetőségeit beszélték meg. Hangsúlyozták a forgótőke észszerű felhasználását, valamint az önköltségi ár nagyméretű csökkentését. A tavalyi eredmények közül a legkiemelkedőbb a tordai cementgyáré volt: a termelés forgási sebessége 91.2 százalékra emelkedett.

A versenyek kiértékelése után az elsőbbséget a tordai cementgyárnak itélték. Tavaly a 10 cementgyár között szervezett munkaversenyben a tordai gyár érte el a legjobb eredményeket a termelékenység fokozása, az önköltség csökkentése és a takarékoskodás révén. A napokban adják át ünnepélyes keretek között az elsőbbséget jelképező vörös zászlót.

Az értekezlet végén a tordai cementgyár dolgozói, valamint a többi gyárak kiküldöttei egyöntetüen elhatározták, hogy ebben az évben szovjet munkamódszerek bevezetésével és újitások alkalmazásával fokozzák a termelést. Vállalták, hogy az idei előirányzatot a tavalyihoz viszonyitva 124 százalékban teljesitik. A tordai gyár vállalta a klinker-termelés 5 és a cementtermelés 2.5 százalékos túlszárnyalását.

A mult évi versenyek kiértékelése alkalmával kikristályosodott eredmények arra utalnak, hogy a 10 cementgyár dolgozói lendületes munkával biztosították a cementtermelési előirányzat teljesitését. Most — a multévi eredmények összegezésekor — a 10 cementgyár kiküldötte azonban elmulasztotta a versenyek további folytatásának megszervezését. Az értekezlet kitünő alkalom lett volna az új versenyek beinditására, azonban ezt a cementgyárak kiküldöttei elmulasztották. Ezért, helyes volna, ha a mulasztást pótolnák s a versenyt mielőbb meginditanák. Ez a feladat elsősorban a tordai cementgyárra hárul, tekintve, hogy a multévi versenyt megnyerte. A többi gyárakhoz intézendő versenyfelhivása bizonyára nem találna süket fülekre. A többi 9 cementgyár dolgozói örömmel belekapcsolódnának a második Állami Terv teljesitéséért és túlszárnyalásáért szervezendő szocialista munkaversenybe.

Uj szakkáderek képzését vállalták a herzsabányai csoportvezetők

HERZSABÁNYA. — (Kiküldött tudósitónktól.) A nagybányai kombinát legégetőbb kérdése a szakkáderek utánpótlása. A herzsabányai csoportvezetők nagyszerü ötlettel oldják meg ezt a problémát. Elhatározták, hogy az év első negyedében egyenként 3—3 vájárt képeznek ki. A bánya három csoportvezető élmunkása már vállalta háromhárom vájár kiképzését. A három csoportvezető: *Horváth* Lajos, *Stenczel* János és *Jurisnitiu* Gheorghe,

140 gép üzembehelyezésével 286 százalékos eredményt

valósitanak meg a szatmári „Intexar“-ban

SZATMÁR. — (Tudósitónktól.) A szatmári „Intexar“ textilgyár dolgozói 78 egyszerű szövőgéppel termelve 20 százalékkal szárnyalták túl a multévi előirányzatot. Az idén már 90 egyszerű szövőgéppel kezdték a termelést, de ez a gépiberendezés nem bizonyul elégségesnek a terv elvégzésére, mert az, a tavalyival szemben, 286 százalékos eredményt irányoz elő. Ezért rövidesen növelik az „Intexar“ gépi berendezését.

A munkatermekben e pillanatban 140 „Northrop“ szövőgép vár az üzembehelyezésre. Ezek a gépek korszerübbek, mint a jelenleg üzemben lévő szövőgépek. Valamennyit a háborús romok alól ásták ki és csak jelentős költség és munka árán alakithatók át termelőeszközökké. Ennek a 140 gépnek fokozatos munkábaállitása az „Intexar“ ezévi tervének egyik jelentős pontja. Az első gépcsoportot május 1, az utolsót pedig december 21 tiszteletére helyezik üzembe.

Legutobb 6 korszerű vetülékorsó-csévélő gép érkezett az üzembe s a közeljövőben a gépek javitásához szükséges összeget is kiutalják.

A könnyüipari minisztérium rövidesen korszerü felvetőgépet utal ki az üzem részére, amely a napokban érkezik meg a Csehszlovák Köztársaságból. A gyár dolgozói türelmetlenül várják az új gépet, amely a felvetésben 100 százalékkal növeli az eddigi eredményt.

Természetjárás télen

Alig telt el az esztendő első hónapja s a természetjárás sportjának irodalma uj, értékes kötettel gyarapodott. Az Országos Szakszervezeti Tanács kiadásában magyar nyelven is megjelent a „Természetjárás télen“ cimü zsebkönyv, mely rengeteg hasznos utmutatást és tanácsot nyujt azoknak a sportolóknak, akik szabadidejüket a téli pompába öltözött havasokban akarják eltölteni, akár tömegkirándulások, akár egyéni turák keretében.

A téli kirándulások igazi idénye február és március. Ilyenkor a völgyekben már fogytán van a hó, ezer méteren felül azonban nagykiterjedésü siterepek s ragyogó havasi napsütés várják természetjáró dolgozóinkat.

A könyvecske hangulatos bevezető sorai ebbe a csodálatosan szép téli világba viszik el az olvasót. A magas hegységek időjárása a hó minőségének ismertetése után, kezdő és haladó egyaránt hasznos tájékoztatást kap a hegyjáró öltözékéről és felszereléséről, a magashegyi táplálkozás szabályairól, valamint a téli természetjárás egészségtanáról is.

Tömegkirándulásaink szempontjából különösen azok a fejezetek igen érdekesek, amelyek a téli turák vezetésével és a sikirándulások megszervezésével foglalkoznak. Magával a sizéssel is külön foglalkozik a könyvecske, bevezetve a kezdő hegyjárókat a hótalpak és silécek használatának titkaiba.

Téli sporthelyeink ügyes csoportositása, valamint a télen át is üzemben lévő OSzT menedékházak felsorolása fejezik be a könyvecske mondanivalóit.

Az izléses kiállitásu kis kötet egyetlen hibájául az itt-ott előforduló magyartalanságokat róhatjuk fel. Különben melegen **ajánljuk sportoló dolgozóinknak,** diákságunknak egyaránt.

Becsületrend az árulónak

Tulajdonképpen nincs is mit csodálkozni rajta. Számtalan hasonló eset történik a Marshallterv áldásaiban részesülő nyugati országokban. „Baráti“ légkörben, meleg üdvözlések és kézszoritások közepette nemrégiben nyujtották át Jules Rimet-nek, a FIFA (Nemzetközi Labdarugó Szövetség) elnökének a francia becsületrend parancsnoki keresztjét. Az üdvözlések tullicitálták egymást. Minden szónok kiemelte a kitüntetett „kimagasló“ és „különleges“ érdemeit. Mert a FIFA elnöke háborus érdemeiért kapta meg az egyik legmagasabb francia kitüntetést. Igaz, hogy ezekért az érdemekért kötélt érdemelne Rimet barátunk, de Mochék nem finnyásak, ilyen „kicsiségekkel“ ők nem törődnek.

Annál inkább, mert Rimet „különleges“ háborus „érdemeivel“ az ő malmukra hajtotta a vizet. Dus érdemeinek egyike a deportált zsidók vagyonának elrablása, a másik ennél is nagyobb „érdeme“, hogy a nácik ellen küzdő ellenállási hősöket feljelentette a Gestaponál.

Egész csokorra valót lehetne összegyüjteni Rimet ur érdemeiből. Bidault Franciaország igen megbecsüli az árulókat és „hervadhatatlan érdemeikért“ kitünteti őket.

Számolja fel a tespedést a MNSz járási szervezete

— *Minálunk a szervezetben nincsenek osztályellenségek — mondották néhány nappal ezelőtt a MNSz járási szervezete vezetőségének tagjai s hozzátették: — a községben nincsen kulák, így hát a szervezetben sem lehet.*

— *Váradi Czili Gyula nem osztályellenség?*

— *Rendesen viselkedik. Igaz ugyan, hogy 70 holdja van, de gyűlésre rendszeresen eljár és rendesen fizeti a tagsági díjat is — válaszolta Kovács Gyula, a helyi szervezet elnöke.*

Amit mondott, olyan, mint a fából vaskarika. Hetven holdas kulák, aki mégsem osztályellenség!? Már csak a helyi szervezet vezetősége szemében nem az, mert egyébként Váradi Czili Gyula amellett, hogy kizsákmányolja bérmunkásait, rémhírterjesztő is. Az igaz, hogy rendszeresen eljár a MNSz szervezet üléseire és rendesen fizeti a tagdíjat. Megteheti ezt azért, mert a Magyar Népi Szövetség járási szervezete nem elég éber és tagjai sorában osztályellenségeket tűr meg. A vezetőség nem elég osztályharcos.

Honnan ered ez a hiba? Onnan, hogy rossz a vezetőség összetétele. Amikor a vezetőségnek a falra kifüggesztett névsorát tanulmányoztuk, láttuk azt, hogy a járási szervezet végrehajtó és intézőbizottsága tagjai döntő többségben kisiparosok. Szegényparaszt alig egy-kettő akad a vezetőség tagjai között, munkás egy sem. Mindezek mellett a szervezetben kispolgári befolyás érvényesül, ami gátolja az egészséges kibontakozást, akadályozza, kendőzi az osztályharcot.

Ez az oka annak is, hogy Járában nacionalista megnyilvánulások tapasztalhatók. Így például a Magyar Népi Szövetségnek külön szinjátszó csoportja van, amely nem működik együtt a kulturotthon román csoportjával s csak akkor vesz részt közös rendezvényeken, ha az ARLUS, vagy valamelyik másik tömegszervezet erre külön felkéri.

Ez az elzárkózás más oldalon is megnyilvánult. A RDNSz tordamegyei szervezete nemrégen káderiskolát rendezett a megyeszékhelyen, amelyre a Magyar Népi Szövetség járási szervezetének is kellett volna hallgatókat küldenie. Ennek nem tudott eleget tenni a járási szervezet. Nem világosította fel kellően a járási asszonyokat a káderiskola nagy jelentőségéről, így nem volt egyetlen jelentkező sem. A helyi vezetőség elégtelen működésének más tanujelei is vannak. Többek között az, hogy a beinditott esti tanfolyam nem hozta meg a kivánt sikert. Ennek okát a járási vezetőség azzal magyarázza, hogy a megyei szervezet nem fordít elég figyelmet Jára községre, mert messze esik Tordától és rossz az utja. Ez azt bizonyitja, hogy a helyi szervezet vezetősége nem elég öntevékeny: a megyei szervezettől várja kérdéseinek megoldását, mint ahogy a szervezetben meghuzódó osztályellenségekkel kapcsolatban is azt a kijelentést tette a helyi szervezet egyik vezetőségi tagja, hogy a megyétől nem kaptak erre vonatkozóan utasitást.

A hibák gyökere ott van, hogy a járási szervezet vezetőségi tagjai nem tanulnak eleget, Azt mondják, hogy nincs idejük rá. A Román Munkáspárt helyi szervezetével nem tartanak kapcsolatot. Ha a Román Munkáspárt járási szervezete értekezletre hivja meg a MNSz helyi szervezete vezetőségének tagjait — nem jelennek meg. S nem hivják meg gyüléseikre a RMP járási szervezete vezetőségének tagjait, nem kérnek tőlük tanácsokat, utmutatást.

Nyilvánvaló, hogy ilyen körülmények mellett a Magyar Népi Szövetség járási szervezete nem tölti be politikai, szervezeti hivatását. Emiatt történik meg az, hogy nem ismeri fel a tagok sorai között meghuzódó osztályellenséget, így nem is folytat ellene osztályharcot. Nem mozgósitja a kivánt mértékben tagjait, a szocializmus épitésének szakaszán a Magyar Népi Szövetség szervezetébe tömörült dolgozókra hárult nagyszerü feladatok teljesitésére. Nem támogatja kellően a munkásosztály harcát, felvilágositó, mozgósitó és szervező munkával.

Mi a tennivaló? Meg kell szüntetni a hibák eredőjét. A Magyar Népi Szövetség tordamegyei szervezetének az eddiginél nagyobb mértékü támogatást kell nyujtania a helyi szervezetnek. A járási szervezet vezetősége összetételének megváltoztatása, osztályharcos, a dolgozó nép érdekeiért fáradhatatlanul és megalkuvás nélkül tevékenykedő szegény- és középparasztok bevonásával fel kell lenditeni a szervezeti életet. Mert nem elég az, hogy Járában van MNSz szervezet. Szükséges, hogy a szervezet jól is müködjék, betöltse feladatát: fokozott mértékben járuljon hozzá a szocializmus épitéséhez.

Sz. Gy.

Érmihályfalva dolgozó földmüvesei a termelékenység fokozásával erősitik a békét

ÉRMIHALYFALVA. — (Levelezőnktől.) Községünk dolgozói néhány nappal ezelőtt nagygyűlést tartottak. A nagygyűlésen megbeszélték azokat a feladatokat, amelyet a béke megvédése érdekében teljesiteniök kell.

— Mi munkánkon keresztül, a termelésben elért eredményekkel, a tavaszi munkák teljesitésével, a termelékenység fokozásával járulunk hozzá a béke megvédéséhez — mondották az érmihályfalvi dolgozók és megfogadták, hogy az Állami Terv rájuk eső részét nemcsak teljesitik, de túl is szárnyalják.

A gyűlés során az érmihályfalvi dolgozók hozzászólásaikban bebizonyitották azt, hogy gyűlölettel tekintenek a háborús üszitó imperialistákra és a leghatározottabban küzdenek ellenük.

Petri László

Az uj vezetőségek megválasztása óta

fellendült a földmunkás szakszervezet tevékenysége

Szabotáló kulákokat lepleztek le Szilágysomlyón és Goroszlón

SZILÁGYSOMLYÓ. — (Kiküldött tudósitónktól.) A szilágysomlyói járásban, a mezőgazdasági bérmunkások szakszervezete új vezetőség-választásai óta igen fellendült a szakszervezeti élet. A szakszervezet vezetését osztályharcos dolgozók látják el, akik leleplezik és megakadályozzák a kulákok népellenes mesterkedéseit.

Szilágysomlyón Máthó István kulákot leplezte le a mezőgazdasági bérmunkások szakszervezete. Máthó István három éven át dolgoztatta Gáll György nevü, hatvan éves bérmunkást, havi 1000 lej fizetés ellenében. A szakszervezet bírói úton kötelezte a kulákot, hogy Gáll Györgynek 24 ezer lej elmaradt bért kifizesson.

Goroszlón özvegy Délceg Zsigmondnét leplezte le a szakszervezet. Délceg Zsigmondnénak Goroszlón 30 hold földje, Szilágysomlyón pedig 5 hold szőlője van. Délceg Zsigmondnó nyolc éven át éhbérért dolgoztatta Józsa Mihály nevü alkalmazottját. A kollektív szerződésben megállapitott bérösszeget nem fizette meg, hanem havi 1000 lejt fizetett Józsa Mihálynak. A kifizetett bér és a kollektiv szerződés által előirt összeg közötti különbség 65 ezer lej, amit most meg kell fizetnie a kulákasszonynak.

Badacsony, Bürgezd, Nagyfalu, Szilágyzovány és Kárásztelek községekben is igen fellendült a szakszervezet tevékenysége. Az új vezetőségek megválasztása előtt a badacsonyi és a bürgezdi szervezetek hátúl kullogtak. E két utóbbi szervezetben az új vezetőségek megválasztása előtt a kulákok befolyása érvényesült. Bürgezd községben Pataki Pál kulák egymás ellen uszitotta a volt vezetőség tagjait. Ez akadályozta a szakszervezet tevékenységét. Amióta az új vezetőség átvette hivatalát, a szervezet fokozottan harcol a kulákok ellen.

Néhány községben azonban, még lanyha a munka. Így Alsóvalkó, Somlyógyörtelek és Maladó községekben az új vezetőség nem fordít kellő gondot a szervezet munkájára. Szükséges, hogy a járási szervezet ezekben a községekben is osztályharcos, a földmunkások érdekeiért fáradhatatlanul tevékenykedő dolgozókat állitson, olyanokat, akik éberen őrködnek és megakadályozzák a kulákok mesterkedéseit.

B. F.

Nagykároly dolgozó földmüvesei a tavaszi vetési csata sikere érdekében

versenyre hivták Kaplonyt

NAGYKAROLY. — (Levelezőnktől.) A Nagykároly környékén lakó dolgozó földmüvesek egyre fokozódó mértékben készülnek a tavaszi mezőgazdasági munkákra. A Román Munkáspárt irányitásával a városi ideiglenes bizottság a tömegszervezetekkel karöltve, széles felvilágositó munkát végez, hogy az idei tavaszi vetési kampány felülmulja az eddigieket. A körzetfelelősök házról-házra járnak és ellenőrzik a csiráztató ládákat. Ahol a mag nem megfelelő, ott azonnal kicserélik. A dolgozó földmüvesek gondosan előkészitik a magvakat. Tudják, hogy a jó vetőmag egyik alapvető feltétele a jó termésnek. A csávázó központok február 13-án kezdték meg működésüket. Néhány nap alatt befejezik a munkát.

A dolgozó földmüvesek nem régen vetési értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a tavaszi munkák mielőbbi és minél jobb elvégzése érdekében versenyre hivják ki Kaplony község dolgozó földmüveseit.

A mezőgazdasági dolgozók már kijavitották szerszámaikat, hogy a vetést a kitűzött idő előtt teljesiteni tudják. A tavaszi vetési munkák pontos és jó teljesitésével fejezik ki elszánt akaratukat a béke megvédésére. Tudják, hogy a vetési terv sikeres teljesitésével a Szovjetunió vezette béketábort erősitik.

Miks József

Az 1950. évi Állami Terv első negyedében

nagyarányu épitkezéseket végeznek Máramarosban

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósitónktól.) A máramarosmegyei ideiglenes bizottság gazdasági és ipari ügyosztálya 1950. év első negyedére elkészitette munkatervét. Ennek keretében épületeket, üzemeket, gyárakat létesitenek. A munka helyes megszervezésében tanulmányozzák a szovjet munkamódszereket.

A munkaterv alapján befejezik az összes, mult évben félbemaradt, középületeket. Ezért az épitkezésekhez szükséges 1000 köbméter fát soronkivül kitermelik, az épitkezéshez szükséges kő és más nyersanyagokat is beszerzik. Az előkészületi munkálatok során az évnegyedben az 1950. évre tervezett épitkezési munkálatok terveit 75 százalékban elkészitik. Célul tűzték ki azt is, hogy az év folyamán az épitkezésekhez szükséges nyersanyagokat beszerzik. Költségvetést készitenek, hogy Máramarossziget valamennyi bombasérült házát kijavitsák és lakhatóvá tegyék.

A munkaterv alapján Máramarosszigeten téglagyárat épitenek. Felhasználják a malmok termelésből visszamaradó termékeket és valamennyi malom mellé disznóhizlaldát állitanak be. Máramarosszigetén az átutazók részére városi szállodát létesitenek. A megye baromfiállományának feljavitására baromfi-tenyésztő telepet létesitenek. Szarvasszón kőbányát, Szaploncán halastavat, Bisztrán mészégetőt létesitenek. Ezenkivül Felsővisón két, Aknasugaton 1 fűrészüzemet állitanak fel. A szarvasszói malom részére egy tehergépkocsit vesznek, hogy a szállitás terén eddig fentálló nehézségeket felszámolják.

Az igásállatok gondos előkészitésével a vetési csata sikeréért!

Néhány nap mulva megkezdődik az 1950. évi tavaszi vetési csata. A dolgozó földmüveseknek minél nagyobb gondossággal kell előkészitenióik szerszámaikat és a szükséges vetőmagot, hogy jó munkát végezzenek. Az igásállatok gondozása is most kivánja meg a legnagyobb körültekintést. A gondozásnak sokoldalunak kell lennie, mert a cél kettős. Az állatok munkaképességének fokozása mellett növelni kell termelékenységüket is.

Az igásállatokat erőkifejtésükért tartják és annál értékesebbek, minél nagyobb a munkabirásuk. Az a nagy hátrányuk, hogy az igavontatáson kivül másra nem használhatók. Az egyéni parasztgazdaságok nem tudják kihasználni a herélt igásállatok teljes munkaképességét, s ezért az ilyen állatok tartása csak ráfizetést jelent az egyéni parasztgazdaságok részére. Annál is inkább, mert az elmaradott módszerekkel dolgozó magángazdaságok aránylag nagy kiterjedésü termőföld-területeket használnak fel — a kevés állatt takarmány-szükséglete termesztésére. A A korszerü silótakarmányozást az egyéni gazdaságokban alig használják. Ez az oka annak, hogy az egyéni kisgazdaságokban mindinkább elterjedt a tehenek és kancák igás állatként való felhasználása. Ezek más módon is hasznosithatók: a tehenek tejet adnak s mindkettő alkalmas továbbtenyésztésre.

A legnehezebb mezőgazdasági munka nagyrészét, a szántást ma már a gépállomások traktorai végzik el. Az igásállatok munkája tehát jelentősen megkönnyült. Igy tehát a kanca és a tehén ma már elsőkorban tenyészállat és csak másodlagos feladatként végeznek igásmunkát. E kétfélo hasznositás jól összeegyeztethető. Az elenjáró mezőgazdaság országa, a Szovjetunió tudósai, állattenyésztési szakemberei bebizonyitották azt, hogy a tenyészállatok előnyére válik a rendszeres mozgás, a tiszta levegőn végzett munka. Az edző nevelés egyik alapfeltétele a jó állattenyésztésnek. Ugyanakkor a mérsékelt munka még a tejtermelésre sem káros. Nagyobb erőkifejtés esetén, szakszerü gondozás és takarmányozás mellett a tejapadás nem nagyobb, mint 10 százalék. Ennyit pedig megér a teljesitett munka.

Ezt az alacsony apadást csak szakszerü gondozással lehet elérni. A világos, jól szellőztetett, száraz és tiszta istállóban tartott állatok munkabirását nagy mértékben lehet növelni. A szakszerü gondozást nemcsak a mindennapi tisztogatás jelenti. Hozzátartozik a télen hosszura nőtt szőrköntös lenyirása is. Ez alól csak a vemhes állatok alhasi tájéka kivétel. A tél folyamán elformátlanodott patákat szabályosra kell faragni. Ezenkivül rendbe kell hozni a jármot és a lószerszámot is, nehogy „törést" okozzanak a munkák során. A munkák megkezdése előtt célszerü a télen istállóban tartott állatokat könnyebb teherrel megrakott szekérbe befogva járatni, szoktatni.

A tavaszi munka megkezdése előtt két héttel javitani kell az igásállatok napi takarmányadagját, még akkor is, ha a tél folyamán gondos, okszerü takarmányozásban részesültek. A lovaknak a jobb minőségü 5—6 kiló széna mellett napi 2—3 kiló szemes abrakot kell adni. Az ökrök napi adagja 5 kiló rétiszéna, két és fél kiló zabpolyva és 20 kiló szeletelt takarmányrépa keveréken kivül egy kiló kukoricadara. A fejősteheneket tejtermelésének megfelelően kell etetni, a különbség csak abban van, hogy az 500 kiló élősulyra meghatározott két és fél kiló keményitőérték és 20 deka emesztőfehérje helyett 3 és fél—4 kiló keményitőértékben foglalt fél kiló fehérjét kell etetni. Ezen felül természetesen az abrakpotlékot a tejtermelésnek megfelelően kell adni.

Az így gondosan előkészitett igásállatokkal jó munkát tudnak végezni a dolgozó földmüvesek. Teljesiteni tudják azokat a feladatokat, amelyek a tavasz folyamán az Állami Terv végrehajtása érdekében rájuk hárulnak.

SZEGHŐ DÉNES

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS—VÉTEL

6 SZEMÉLYES ebédlőasztal és kőrasztal eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hatul az udvarban. 156

ELADÓK: rökamie, 2 fotel asztalkával, tükör 80x180, ebédlőasztal 4 borszékkel, kézimunkaabroszok, kettős ágyterítő, női és férfi bundák. Cim a kiadóban. 160

KONYHAKREDENC, stelázsi, próbababa, használt férfi ruha eladók. ,Einstein (volt Teleki)-utca 2. I. emelet, 8. ajtó. Délután 2—5 óráig. 177

EBÉDLŐSZŐNYEG eladó. Dózsa György-utca 16, házmesternél. 179

RÁDIÓ eladó. Gyulai Pál-utca 1, ajtó 1. 180

VESZEK férfinek való trikóinget és nadrágot és egy fali órát. „Óra" jeligére a kiadóba. 181

JÓKARBAN lévő eredeti székely szőttes-szoknyát veszek. Szondi-utca 28. 185

ELADÓ modern, zománcozott kombinált butor. Csaba-utca 38, utolsó ajtó. 186

3+1 KIFOGÁSTALAN rádió eladó. Dorului (Boru)-utca 15. Kerekdomb. 187

JÓKARBAN lévő női kerékpárt sürgősen veszek. Cimeket a kiadóba „Női kerékpár" jeligére. 190

MAJDNEM uj sötétkék kosztüm és selyem bluz eladó. Cim a kiadóban. 193

600 TÉGLA, 6 méter gépszij, 8 cm-es gázcsövek, idomdarabok, szivattyuk eladók. Lakatos-utca 9. Kővári-telep, délután 2—3 óra. 194

MÜVÉSZETI, orvosi, technikai könyveket, lexikonokat (bármilyen nyelvüeket), veszünk. „Uhu"-iroda, Molotov-utca 34. 195

RÁDIÓ, modern, háromhullámos eladó. Augusztus 23-utca 21—23 szám, házfelügyelőnél. 197

KÉTSZEMÉLYES rökamié eladó. Terhes Gyula (volt Varga)-utca 10. 198

ELADÓK: modern konyhaberendezés, férfi szürke ruha, szmoking, női bunda uj állapotban, kókuszszőnyeg. Molotov-utca 34, I. emelet, 7. ajtó. 200

ELADÓ jókarban lévő sezlon. Petru Maior-utca 11, ajtó 4. 201

GOBELINKÉPEK eladók. Masaryk (volt Hosszu)-utca 35, ajtó 1. 203

VESZEK rövid, keresztthuros, márkás zongorát. Cim a kiadóban. 204

SÜ LYESZTŐS Singer varrógép eladó. Buza-utca 9. 206

HASZNÁLT Röntgen-lemezeket veszek, magas árért. Dávid Ferenc-utca 9, hátul az udvarban. Éliás Sámuel, délután 3—4-ig. 207

VESZEK sötét ruhásszekrényt és többfiókos komódot. Zsák-utca 23, ajtó 2. 159

GYERMEKKOCSI, gyerekasztal székkel eladó. Marasesti-utca 13. Tkv (Sl.)

RÁDIÓ 3+1 lámpás Orion, modern, 22.000 lejért eladó. Samuil Micu (volt Rózsa)-utca 1, ajtó 2. délután 2-től. 169

43-AS BILGERI CSIZMA, majdnem uj, fekete irattáska, teljesen uj, eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. Gr. 271

INGATLAN—LAKÁS

FIATAL pár butorozott szobát keres. Cim a kiadóban. Tkv (Sl.)

ELCSERÉLNÉM Malinovszki-téri egy szoba, konyha-használatos lakásomat, központhoz közeli szoba, konyhával. „Szoba-konyha" jeligére. 176

ELCSERÉLNÉM központi 2 szoba, összkomfortos lakásomat hasonló kertessel, nem tul messze. Dimitrov (volt Karolina)-tér 5, ajtó 10, délután 5 és 7 között. 178

VENNÉK házat, esetleg társulnék jobb ház vételéhez. „Sürgős II." jeligére. 181a

RÁKÓCZI-NEGYEDBEN modern, kertes, 4 lakrészes, beköltözhető villa — részben vagy egészben — sürgősen eladó, minden elfogadható árért. Vulcan ingatlanforgalmi. Molotov-utca 24. 191

ELADÓK: egy szoba, konyha, fürdőszobás, beköltözhető öröklakás és két szép házhely, olcsón. Istók-ingatlanforgalmi iroda, Molotov-utca 11. 202

KÉTSZER kettőszobás, komfortos ház eladó. Gyulai Pál-utca 23 211

MEGHIVÓ.

A Hargita Fogyasztási Szövetkezet igazgatósága meghivja tagjait, hogy vegyenek részt szövetkezetünk rendes *közgyülésén*, melyet *1950 február 26-án.* d. e. 9 *órai kezdettel* tartunk meg a Faipari Szakszervezet nagytermében. Dimitrov-tér 3 szám alatt (volt Karolina-tér) I. em.

Amennyiben nem jelennek meg tagjaink az alapszabály által megkivánt számban, a második közgyülést ugyanazon napon, ugyanazon helyiségben és ugyanazon napirenddel tartjuk meg *d. e. 10 órai kezdettel*, mely közgyülés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül jogérvényes határozatokat hozhat.

A közgyülés napirendjét, valamint a mérleg- és nyereség-veszteség-számlát megtekintésre összes üzlethelyiségeinkben kifüggesztettük.

Kolozsvár, 1950 február 10-én.

Igazgatóság.

KÜLÖNFÉLÉK

FORDITÁSOK, másolasok jutányosan. „Uhu"-iroda, Molotov-utca 34. 195/a

MENYASSZONYI ruhakülönlegességek, selyemtüllfátylak, fejdiszek, Hermelin-keppek kikölcsönzése „ORCHIDEA", Dózsa György 22.

EGY NAGY műhelyi dobkályhát, esetleg két kisebbet, sürgősen kölcsön keres a Magyar Művészeti Intézet titkársága. Mócok-útja 5. 192

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszoruk, szőrmekeppek kikölcsönzése. „Dáhlia" Horea-ut 35.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: **Forró mezők:** Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8, és fél 10 órakor.

MAXIM GORKIJ: **Zoia.** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MUNKÁS-MOZGÓ: **Elvárázsolt virág.** Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

NÉPMOZGÓ (Popular): **Forró mezők:** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

UJ IDŐK MOZGÓ: *A „Német háborus bűnösök tárgyalása"* cimü, 6 felvonásos film vetitését a nagy érdeklődésre tekintettel — február 26-ig meghosszabbitotta.

URÁNIA: **Harc a sinekért.** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG: **Lakást keresek.** Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

Elveszett okmányok

PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánitják:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mâinile oricui s'ar afla:

1. PAPP Anton Carei, Str. Roman Nr. 42, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat de Politia Carei. Tkv (J)

2. OSVÁTH Iuliu, Cluj Str. Doinei 24, Pierdut carnetul profesionist de auto conducere No. 348—1947 eliberat de Politia Cluj. Tkv (Sl)

3. SZÁNTÓ Sándor Cluj, Str. Republicei No. 46, Pierdut cartea de membru „Victoria" No. 9918—1948 eliberata de Coop. „Victoria" Cluj. Tkv (Sl)

4 GOGA Viorel, domiciliat in Cluj, Str. Heine Nr. 7, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop. Nr. 2149—1946, eliberat de Politia Cluj. Tkv (Sl)

5. LÖWI Emil, domiciliat in Cluj, Pta. Mihai Viteazul Nr. 29, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop., fara numar, din anul 1945, eliberat de Politia Cluj. Tkv (Sl)

6. GALAMBOS Eva, domiciliat in Cluj, Str. Donát Nr. 12, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop. eliberat in anul 1948 de Politia Cluj. Tkv (Sl)

7. SEULEAN Nastasia, domiciliata in Com. Boj, Jud. Cluj, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop., eliberat de Primaria Com. Boj, in anul 1947. Tkv (Sl)

8. FEKETE Viorica Gbilad, jud. Timis-Torontal, diploma de invatator, eliberat de Scoala Normala de Invatatori Maghiar din Cluj, cu Nr 69, din 11 Julie 1946. 225

MEGHIVÓ

A kolozsvári VIKTÓRIA SZÖVETKEZET az igazgatósági tanács február 15-i ülésének, valamint az alapszabály 24.§. értelmében folyó évi február hó 26-án d. e. 9 órakor tartja évi rendes

KÖZGYÜLÉSÉT

a Magyarnyelvü Állami Tanítóképző Farkas-utca 2. sz. alatti II. emeleti helyiségében.

Abban az estben, ha az alapszabályok által megkövetelt 1/2 része a szövetkezeti tagoknak vagy delegátusaiknak nem jelennék meg, akkor a közgyülést elhalasztjuk és ugyanazon a helyen, ugyanazon a napon d. e. 10 órakor fogjuk megtartani, amikor a jelenlevők számára való tekintet nélkül fogunk határozni. —

Napirend:

1. Az igazgatóság 1949 évi müködéséről jelentés.
2. Az 1949 december 31-én lezárt mérleg ismertetése és hozzászólások.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozathozatal a) az új tagok felvétele és kizárások,
   b) új tagok beválasztása az igazgatósági tanácsba, tárgyában.
5. A szövetkezet 1950. évi munkatervének ismertetése.
6. A költségvetés ismertetése.
7. Különböző hozzászólások, javaslatok,

A szövetkezet tagjait felkérjük, hogy vegyenek részt a közgyülésen.

Kolozsvár, 1950 február 15.

Igazgatósági tanács

R. P. R. Corpul Portarie Trib. Cluj. Dosar Nr. 693—949. **Publicatiune de Vanzare. La 28 Februarie** 1950, ora 9 **se vinde la licitatie in** Cluj, Str. Campului No. 78, un aparat de radio ,**un costum de haine barbatesti, in buna stare si alte lucruri casnice, ale debitorului** Berches Vasile. **Portarel Sef. (ss) Ioan Campeanu. L. S.** 217

R. P. R. Corpul Portarelilor Trubunalului Cluj. Dosar Nr. 626—1949. **Publicatiunea de Vanzare.** In ziua de **27. Februarie** 1950, ora 11. dim. se vinde la licitacie publica in Cluj, Str. Filipescu Nr. 8, una masina de sris, un radio, dulapuri, covore persane ,si alte obiecte casnice. Portarel Sef. (ss) Ioan Campeanu. 209

RPR. Judecatoria Pupulara Urbana Cluj Dos. Nr. 5904—1949. carte de Judecata civila Nr. 5904—1949 In numele Legii hotareste: Admite actiunea reclamantului **Felecan** Vasile din Cluj, Str. Horea Nr. 65 si in consecinta declara desfacute casatoria cu sotia sa Felecan Reghira incheata la Oficiul Starii civila din Lunca Bradului la 6 Februarie 1932 Divortul se pronunta in favorea reclamantului. Cu apel in 15 zile dela comunicare. Data si pronuntata in sedinta publica astazi 3. Januarie 1950. Judecator (ss) Rusu O. Asesori popular: (ss) Al. Murasan, (ss) Balogh I. Grefier: (ss) V. Moldovan. L. S.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ MŰSORA:

Szerdán, február 22-én, este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY. (Tizennegyedszer.)

Pénteken, február 24-én, este fél 8 órakor: VASSZA ZSELEZNOVA. (Hetedszer.)

Szombaton, február 26-én, este fél 8 órakor: VASSZA ZSELEZNOVA. (Nyolcadszor.)

Vasárnap, február 26-án, délután fél 4 órakor: LUDAS MATYI. (Tizenötödször.)

Szerdán, március 1-én, este fél 8 órakor: A VÖRÖS NYAKKENDŐ. (Bemutató előadás.)

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Február 26-án, vasárnap este 8 órakor, az Élelmezési Szakszervezet részére „HUNYADI LÁSZLÓ". Sorozatszám: 490.

Február 28-án, kedd este 8 órakor a Diákház nagytermében „SZIMFONIKUS HANGVERSENY". H. Brendier, bukaresti hegedűművész közreműködésével. Vezényel: A. Ciolan.

Március 2-án, csütörtök este 8 órakor „BAHCSISZARÁJI SZÖKŐKÚT". Sorozatszám: 491.

Március 5-én, vasárnap délután fél 4 órakor „DON PASQUALE". Vígopera 3 felvonásban, 5 képben. Sorozatszám. 492.

Március 7-én, kedd este 8 órakor, a kereskedelmi és szövetkezeti alkalmazottak részére „BAHCSISZARÁJI SZÖKŐKÚT. Sorozatszám: 493.

Március 9-én, csütörtök este 8 órakor bemutató előadás „SZÉKELY FONÓ", Kodály Zoltán népi daljátéka.

Az előadásokat pontosan 8 órakor kezdjük. Az előadás kezdetekor a nézőtérre vezető ajtókat bezárjuk. 7 éven aluli gyermekeket tilos a nézőtérre bevinni.

Jóbarátainknak és ismerőseinknek, akik drága, jó férjem és édesapánk:

DEMÉNY ANDOR

épitész

temetésén résztvettek és együttérzésükkel mérhetetlen fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, hálás köszönetet mondunk.

A gyászoló család

Olvasd, terjeszd, támogasd a „Világosság"-ot

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi" Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Előfizetési dij egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési dija 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkszámla 40.623

AZ „APROZAR"

savanyitott káposztát árusit

összes elárusitóhelyein és a piacokon

kilónként 20 lejes árért

CAPITOL ÉS NÉPMOZGÓ (POPULAR)

bemutatják az állami magyar studiók legujabb alkotását:

FORRÓ MEZŐK

Főszerepben KARADI KATALIN és Szabó S., Szőkőlts M., Földényi

Előadások kezdete:

Popular: 3, 5, 7, 9 órakor.

Capitol: 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 órakor.

MAXIM GORKIJ

bemutatja a Soiuzdetfilm alkotását

ZOIA

Főszerepben:

Galina Vodianitcaia

A. Kuznetov

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor,

URÁNIA

bemutatja:

HARC A SINEKÉRT

cimü filmet

Főszerepben:

VLADIMIR DRUJNIKOV

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor

MUNKÁS MOZGÓ

bemutatja

Elvarázsolt virág

Szines rajzfilm

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 óra

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ

bemutatja

Lakást keresek

cimü filmet

Vidám kaland egy lakás megszerzése körül.

2 órai nevetés

Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor.

ATELIERELE GRAFICE No. 6. Cluj, Str. Brassai No. 5—7. Inreg. M. F. Sect. Inreg. Firmelor sub No. 1476/1949.

„Taxarea in numerar plătită conf. aprobării Nr. 225.401 din 1946"